

C V E T J E

z vertov sv. Frančiška.

Časopis za verno katoliško ljudstvo,
zlasti za ude tretjega reda sv. Frančiška

S privoljenjem cerkvenih in redovnih oblasti
vrejuje in izdaja

P. Stanislav Škrabec,
mašnik reda manjših bratov sv. Frančiška.

VSEBINA 8. ZVEZKA

Cerkveno leto	228.
Večkrat k sv. obhajilu!	232.
S. Kitajskega. Misijonska sporočila iz pisem p. Petra Baptista Turka I. (Dalje)	235.
Sv. Bernardin Sijenski. 10. pogl. Nadaljevanje apost. dela; novo nasprotovanje	240.
Serafinski ali frančiškanski rožni venec	246.
Tretji slovenski katoliški shod v Ljubljani	247.
Cerkev sv. Antona na Viču (s podobico)	249.
Sv. Nikolaj in njegovo češčenje. III. pogl. Sv. Nikolaj patron raznim stanovom (Konec)	251.
Narodna in gospodinjska šola v Št. Jakobu v Rožu na Koro- škem	252.
Blagoslov sv. Frančiška	253.
Bog je moj voditelj!	254.
Priporočilo v molitev	255.
Zahvala za vslišano molitev	256.
Rimsko-frančiškanski koledar za leto 1906. Mesec avgust	256.

V GORICI
Marijanska tiskarna.
1906.

Izhaja v prostih obrokih. Stane cel tečaj (12 zvezkov): 1 K50 h.
Naslov za naročila: «Cvetje», frančiškanski samostan v Gorici

Knjžne novosti.

Propovedi. I. Tomo Zupan. V Ljubljani, 1905. Natisnil Dragotin Hribar. Z odobritvijo k. š. ordinarijata v Ljubljani. V mali osmerki. 383 strani z uvodom, zaznamkom vsebine in popravki. Brošuran komad stane 2 K; elegantno vezan po propovednikovi risbi 3 K 20 v. Dobivajo se v katoliški bukvarni v Ljubljani.

O tej knjigi smo prejeli naslednjo kritiko iz veščaškega petersa :

Pred seboj imam ličen vezek v mali osmerki. Na prvi pogled bi človek ne pričakoval pridige v tako lepi obliki, prej bi mislil, da nam pisatelj podaja pesmi ali povesti. In vendar so pridige! Odkar imamo poseben homiletičen list, je v našem slovtvu redka prikazen, ako kdo sam objavi svoje govore. Zato bo tudi tukaj veljal pregovor: *Rarum carum*. Sploh je zanimivo prebirati zapiske, spomine ali govore takih mož, ki so nam že prej znani po svojem delovanju. Potem jih še le prav spoznamo, ko si ogledamo njih duševno delavnico in ko nam stopajo njih značajne poteze in posebnosti jasno pred oči. Tako je z naznanjenimi govori: iz njih ti sije pisateljeva samostojnost in individualnost. O istih rečeh govori kakor drugi pridigarji, toda drugače — kakor odseva solučna svetloba drugače iz tega kakor iz onega dragega kamena. Monsignor Tomo Zupan, ki je stopil l. 1904. v stalni pokoj — a še pridno deluje! — si je s pričujočo zbirko govorov za vse cerkveno leto sam postavil naj'epši spomenik na svoje dolgotrajno delovanje med našo mladino na gimnaziji. Leto za letom je razlagal dijakom v šoli nauke sv. vere in jim oznanjeval božje besedo v cerkvi; sedaj jim zapušča kot zrel sad svojega nemalega truda, dejal bi kot svojo oporoko zvezek svojih govorov, po katerih naj bi segli pred vsem številni bivši njegovi učenci, ki so ohranili v srcu hvaležnost do svojega učitelja. Ne bodo se kesali. Z veseljem bodo prelistovali te kratke, v izbrani besedi na podlagi sv. pisma sestavljene in s pomočnimi izgledi iz življenja in zgodovine okrašene ekshorte, ki obsegajo skozi in skozi obilo zdrave in krepke dušne hrane. Vezku vtisnjena št. I. kaže, da to ni prvi in zadnji spehljaj; sledi drugi in morda še njih več. Želel bi te propovedi tudi kot primerno nedeljsko berilo na mizah zavednih slovenskih rodbin, ki še hranijo smisel in ljubezen do najvišjih vzorov sv. katoliške vere. Slovenskemu občinstvu se prav sedaj ponuja lepa prilika, da more dejansko pokazati; ali res čisla in uvažuje besedo in delo zaslužnega prvomestnika „družbe sv. Cirila in Metoda“, kličočega že toliko let vse rojake k skupnemu iz složnemu delu na verskem in narodnem polju z znanim geslom „Vse za vero, cesarja in domovino“! Dr. F. P.

Frančišek Tavčar, kurat pri sv. Joštu nad Kranjem. Spisal Josip Lavtižar. Iz „Danice“ 1905 leta ponatisnjeno. Ljubljana 1905. Zalagatelj Tomo Zupan. — Naročila sprejema „Katoliška Bukvarna“. Cena 30 vin.

Ta mali zvezček (15 str. v 8°) obsega kratek obris življenja blazega duhovnika, ki se mora priljubiti vsakemu, ki se ž njim nekoliko seznaniti. „Blagor ti, zlata duša“! moramo vsklikniti s pisateljem tudi mi, prebravši njegov le prekratek spisek. Prav je, da se je po natisnil v poseben zvezček. Želeti bi bilo to tudi za nekatere druge znamenite spise poslednjih letnikov „Danice“, kateri bi bili želeli podpore in daljšega izhajanja. Ali mladi svet ima svoje mlade misli.

Misa glagoljskaja v prazdnik svetuju Kurila i Metoda arhi- jerēju i ispovedniku, 5 Ijulēja. Z hlaholské mešni knihy pře-psal Fr. Starý. Vydal Nový Život v Prostějově.

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

XXIII. tečaj.

— ❁ V Gorici 1906 ❁ —

8. zvezek.

Cerkveno leto.

P. S. Z.

(Dalje.)

Perva dva dneva meseca avgusta sta imenitna v frančiškanskih cerkvah zavoljo porcijunkuljskega odpustka. Nekaj posebnega so ti odpustki po svoji starosti, ker izvirajo iz časov sv. Frančiška, ki jih je sam izprosil od Jezusa in dobil poterjenje zanje od rimskega papeža; posebni so pa tudi, ker se lahko dobi popolnoma odpustek od večernic prvega dne do sončnega zahoda družega dne, kolikerkrat kedo, ki je opravil sv. spoved in obhajilo, obišče to ali ono frančiškansko cerkev in v nji moli po namenu sv. očeta.

Nauk za zadobljenje tega odpustka in odpustka sploh je našim bravcem gotovo znan, zato nam ga tukaj ni treba ponavljati. Samo prošnje posameznih duš v vicah ne preslišimo, ki nam kličejo: „Usmilite se me, usmilite se me, vsaj vi prijatelji moji!“ Sleherni od nas ima že koga od svojih v večnosti. Kje so njih duše, ne vemo. Vemo pa, da so imeli tudi oni svoje napake in slabosti, in mogoče je, da zavoljo teh še terpijo v vicah, v ognju očiščevanja. Grozno terpijo. Nekateri cerkveni očetje so mnenja, da se terpljenje vic od peklenskega le v tem razločuje, da je terpljenje v

peklu večno, v vicah pa časno ; zato moremo vice imenovati časni pekel, pekel pa večne vice.

Duše v vicah si v tem terpljenju same pomagati ne morejo, ker je zanje čas zasluženja potekel. Mi jim pa lahko pomagamo, ker smo ž njimi v zvezi po občestvu svetnikov. Veliko od njih jih moremo s porcijunkuljskim odpustkom ali rešiti iz vic, ali jim čas terpljenja vsaj okrajšati. Skorej gotovo bo treba tudi nam enkrat iti skozi ogenj očiščevanja. Koliker duš bomo sedaj rešili, toliko priprošnjikov in prijatelov si bomo pridobili za tisti čas svojega terpljenja.

Deveta nedelja po binkoštih obsoja one, ki ne marajo za kraljestvo Jezusovo. Kristus je izrekel obsodbo nad terdovratnim Jeruzalemom : „Prišli bodo dnevi čez te, in tvoji sovražniki te bodo obdali z nasipom in te oblegli in stiskali te bodo od vseh strani ; in v tla bodo poteptali tebe in tvoje otroke v tebi in ne bodo pustili v tebi kamena na kamenu, zato ker nisi spoznalo časa svojega obiskanja“.

Ta obsodba Jezusova se je izpolnila nad Judi in Jeruzalemom leta 70. po Kr. Jezusa niso hoteli spoznati za Mesija, ker jih je slepil narodni ponos, kaker današnje dni mnoge, ki se imajo za perve na svetu. Vdali so se svetnemu vživanju in hrepenenju po nadoblasti čez druge narode. Vmorili so nedolžnega Jezusa, preganjali aposteljne in vse kristjane, ter se vdali nesramnemu življenju v taki meri, da je Jožef Flavij, ki je bil sam jud, zapisal besede : „Potres ali potop ali sodomski ogenj bi bil moral Jude uničiti, tako razberzdano in hudobno je bilo ljudstvo“.

Ni čuda, da je bila obsodba in kazen tako huda. Vojskovodja Tit je pripeljal vso rimsko vojsko pred Jeruzalem ravno za velikonoč l. 70, ko so bili Judje tukaj zbrani. Jezusova kri, katero so nekedaj na se klicali, je tirjala maščevanje. Judje so bili od vseh strani obdani in stiskani. Tit je hotel prizanesti vsaj krasnemu tempeljnu, pa terdovratnost Judov se ni vpognila. Mnogo tisoč jih je od lakote vmerlo. Jedli so kuhano seno, usnje in celo človeško meso. Rimljani so vderli v mesto in je razdjali, neki rimski vojak je vergel gorečo bakljo skozi okno v tempelj, ki je zgorel. Jožef Flavij pravi, da je okoli milijon Judov

našlo v tej vojski svojo smert, druge, ki so pri življenju ostali so Rimljani odpeljali v sužnost.

Tako grozno se maščuje Bog nad narodi, ki ne marajo kraljestva Jezusovega in nočejo, da bi on vladal in gospodoval. Naj tudi današnje vlade in moderni državniki resno ponislijo, kaj bo zadelo nje in njim podložne narode, če se bodo vpirali Jezusovemu nauku in ne bodo pustili, naj on kraljuje in zapoveduje.

Razdejanje Jeruzalema je pa tudi podoba razdejanja duše, ki se vda smertnemu grehu. Grehi in neberzdane strasti so tisti sovražniki, ki grešnika stiskajo od vseh strani in ga bodo slednjič vničili in pogubili.

Sv. Pavelj nam daje v listu te nedelje lepe nauke o skušnjavah. „Kedor misli, da stoji, naj gleda, da ne pade“ Pobožna duša! Ne bodi prevzeta na svojo pobožnost, ne zaupaj na se, vse upanje pa stavi v ponižnosti na Boga. V skušnjavah se bojuj, z božjo pomočjo boš zmagala. Sv. Pavelj pravi v današnjem listu: „Bog je zvest, ki vas ne bo pustil skušati bolj kaker premorete, temveč bo storil sè skušnjava tudi izid (bo dal milost), da jo bote mogli zmagati“.

Dne 5. avgusta se obhaja spomin Marije Snežnice. V Rimu sta živela okoli l. 360 dva pobožna in bogata zakonska. Ker sta ostala brez otrok, sta svoje premoženje Mariji zapustila in jo prosila, naj jima na kak način pokaže, v kakšen namen naj je obrneta. Naslednjo noč se prikaže Marija v sanjah njima in papežu Liberiju in jim pravi, naj se zida nji na čast na eskvilinskem holmcu v Rimu cerkev. Mesto, kjer naj cerkev stoji, bo zaznamoval sneg. Šli so na holmec, našli v največi vročini na novo padli sneg in tam postavili cerkev, ki se imenuje cerkev Marije Snežnice ali bolj navadno Marije Veče (Maria Madžóre), ki je še sedaj ena največih in najlepših izmej sedmerih poglavitnih cerkva v Rimu.

Naj se ta dan spominjajo premožniši zapuščenih cerkva in kapelic na razpotjih in naj bodo prepričani, da Marija vrača sleherni dar z bogatimi obrestmi. Lepe in snažne kapelice so dobro znamenje za občino.

Deseto nedeljo priporoča Jezus v evangeliju o farizeju in čestninarju [sv. ponižnost, ko temelj in podlago

prave pobožnosti. Oba, farizej in cestinar, sta molila, pa prvi prevzetno, drugi ponižnega serca. Skesani in ponižni cestinar je bil opravičen, prevzetni farizej pa ne; „zakaj vsak, ki se povišuje, bo ponižan, in kedor se ponižuje bo povišan“, pravi Jezus sam.

Ker je za pravo pobožnost resnična ponižnost neobhodno potrebna, zato je Jezus to čednost ne samo priporočal, ampak tudi sam izverševal. Ponižen je bil pri včlovečenju, ko je podobo hlapca na se vzel, ponižen pri rojstvu ležeč v jasliah betlehemske votline, ponižen na begu v Egipet, ponižen v jeruzalemskem tempeljnu mej pismouki odgovarjajoč na njihova vprašanja, ponižen v javnem življenju, v terpljenju, v smerti in ponižen še sedaj v zakramentu presv. Rešnjega Telesa.

Zakaj se je vsegamogočni Bog toliko poniževal? Zato, da nas uči, kako potrebna je ta čednost. Zato je rekel: „Učite se od mene, ker sem krotak in ponižen od serca“!) „Kedor vse storite, kar vam je zapovedano, recite: Nepridni hlapci smo; storili smo, kar smo bili dolžni storiti.“)

Bodimo prepričani, da brez ponižnosti nismo in ne bomo nikedar pobožni. Kedor hoče biti pobožen, pa brez ponižnosti, ta zida hišo na pesek, ki jo bo prvi vihar porušil: Temelj pobožnosti je ponižnost.

Petnajsti dan avgusta je posvečen že iz prvih časov kerščanstva Vnebovzetju Marijinemu. Neketeri cerkveni pisatelji poročajo, da je ta praznik za celo cerkev vpeljal papež Damaz I. ki je vladal v drugi polovici četrtega stoletja, osmino je dodal pa Leon IV. l. 847. Praznik je torej zelo star in častitljiv.

Ta slovesni dan nas spominja na dva dogodka, na Marijino smert in na njeno telesno vnebovzetje. V prvih časih so obhajali ta dan samo Marijino vnebovzetje, spominu njene blažene smerti je bil posvečen 18. dan januarja. Sedaj pa obhajamo oboje skupaj današnji dan.

Ta, eden najslavesniših in najstarejših Marijinih praznikov, nas torej spominja Marijine smerti. Kedaj in kje ravno je vmerla preblažena Devica in Mati, ni dognano,

) Mat. 11. 29.

*) Luk. 17. 10.

ker manjka gotovega sporočila. Eden najstarejših in menda najverjetnejših zapisnikov pravi, opiraje se na staro ustno izročilo, o Marijini smerti sledeče : Ko je prišla ura, v kateri je imela preblazena Devica zapustiti to dolino solz, da se preseli v nebesa ko kraljica, je bila v Jeruzalemu. Vsi lahko razumemo, da je želela tam umreti, kjer je umerl njen božji Sin. Razen Tomaža so prišli po navdihnjenju sv. Duha vsi aposteljni tisti čas v Jeruzalem. Ko so ji pripovedovali, koliko čudežnih dogodkov rodi nauk Jezusov, je bilo njeno serce napolnjeno z nepopisljivim veseljem. Ko se je približal trenutek, da je imela izdehniti svojo čisto in sveto dušo, odmeval je prostor njene smerti od čudežnega angeljskega petja. V Jeruzalemu stanujoči kristjani so hiteli na to mesto in vsi, ki so imeli kako nadlogo, so, stopivši tja, hipoma ozdraveli. Njeno sveto truplo je bilo mej petjem angeljev in aposteljnov položeno na vertu Getsemani v oblokan grob, pred keterega so po tamošnji navadi zavalili kamen. Tri dni se je nepretergoma potem pri grobu slišalo angeljsko petje. Tretji dan je prišel tudi sv. Tomaž. Drugi aposteljni ga peljejo h grobu, pa petja več ne slišijo. In glej, ko so kamen odvalili, ni bilo trupla več notri. Videli so le še pette, v ketere je bilo zavito in ki so bili z dišečimi rožami potreseni. Truplo samo pa je bilo, kaker so vsi verovali, že poveličano in z dušo v nebesih združeno. Tako je božja Mati zamenjala zemeljsko, terpljenja polno življenje z večno, neizrekljivo slavo.

Na podoben način govori o smerti Marijini tudi sv. Janez Damašcan. ¹⁾

Drugi dogodek, ki ga denes slavimo, je Marijino vnebovzetje. Ta resnica sicer sv. cerkev še ni razglasila za verski člen, pa vender sleherni kristjan ve in veruje, da je bila Marija po smerti tudi s telesom v nebesa vzeta in sedaj tam gori vživa čast in slavo nebeške kraljice, ter prosi za nas ko najboljša mati. Z ozirom na to nas sv. cerkev spodbuja k veselju takoj v začetku sv. maše : „Veselimo se vsi v Gospodu, slaveči praznični dan h časti blažene Marije Device : nad ketere vnebovzetjem se veselijo angelji in skupaj hvalijo Sinu božjega“.

¹⁾ Prim : Diessel : Maria der Christen Hort. II. str. 446.

Sv. evangelij tega praznika nam pripoveduje znano dogodbo, ko je bil Jezus pri sestrah Lazarjevih, Mariji in Marti; omenja, kako se je Marta trudila Jezusa pogostiti, Marija skerbela pa za duhovno življenje svoje duše. In Jezus jo je pohvalil: „Marija si je najboljši del izvolila, ki ji ne bo odvzet“.

Te besede obrača sv. cerkev denes na Marijo, mater božjo in nas uči, da je treba delati in skrbeti za telo in in zemeljsko življenje, pa pri tem ne smemo zanemarjati skerbi za zveličanje duše. „Eno je potrebno“. Ni potrebno, da obogatiš, da si slavno ime pridobiš, da vživaš veselje in zemeljska dobra, potrebno pa je, da se zveličaš in si z vestnim izpolnjevanjem zapovedi in stanovskih dolžnosti zagotoviš srečno smert in poveličanje v nebesih.

Gluhonemi v evangeliju enajste nedelje je podoba mlačnega kristjana, ker je tak mutast, ko je treba oznanjevati slavo božjo in gluha za vse lepe opomine in božje navdihljeje. Nekaj hudega je biti gluha in mutast, a hujša ko ta bolezen je dušna slepota ali mlačnost.

Kaj pa je mlačnost? Mlačnost ni dušna suhota ali neprostopoljna zopernost nad božjimi stvarmi; mlačen se tudi tisti ne more imenovati, ki pade v greh vsled slabosti ali silovitosti skušnjave, ampak mlačnost je trajajoče pomanjkanje dobre volje vaditi se v čednostih, je v navado prešla prostovoljna zanikernost in zaspanost vesti.

Da je mlačnost zelo nevarna dušna bolezen, o tem ste dragi bravci, prepričani, saj veste kako strašno preti sv. Duh: „Vem za tvoja dela, ker nisi ne merzel in ne gorak, ampak ker si mlačen, te bom začel pljuvati iz svojih ust“. ¹⁾ To se pravi: Kaker mi ne moremo vživati mlačne vode, ampak jo veržemo iz sebe in je več ne maramo, tako pahne Bog mlačnega kristjana od sebe, mu odtegne obilnost milosti in mu je zopern. Mlačen kristijan in posebno pobožne osebe, ki se vdajo mlačnosti, pešajo, padajo v male grehe, in ti peljajo v smertne in v večno pogubljenje. Take osebe dajejo tudi mnogo pohujšanja, dušna lenoba prejde v navado in če bi bilo treba razodeti spovedniku nevarno dušno stanje, tedaj so mutaste, če bi bilo treba slušati in sprejeti

¹⁾ Skriv. razod. 3. 15.

dobre spomine, lepe zglede, glas vesti, tedaj so gluhe in neme. O mlačnih veljajo besede preroka Jeremije: „Preklet kedor delo Gospodovo zanikerno opravlja.“¹⁾

Ali je mlačnost mogoče ozdraviti? Malo težko je, pa nemogoče ni. Ako nož zaerjavi, ga je treba brusiti, da se zopet sveti; ako je vert zanemarjen, ga moramo opleti, zemljo zrahljati, pognojiti. Če je zanemarjeno serce in vest zaerjavela vsled mlačnosti, je treba Boga prositi milosti in se ravnati po Jezusovem zgledu v današnjem evangeliju. Jezus je prijel gluhonemega in ga peljal proč od množice. Pojdi tudi ti v duhovno samoto, proč od šuma sveta, tam te bo sv. Duh razsvetljeval v molitvi, svetem premišljevanju, pri pridnem spraševanju vesti in družih pobožnih vajah. Jezus je obrnil oči proti nebu; prosi milosti z neba tudi ti in odperlo se bo tvoje serce božjim navdihljajem in prejšnja ljubezen in gorečnost se bo vernila.

Jezus je pri ozdravljenju gluhonemega rabil tudi zunanja, vidna znamenja. Vteknil je perste v njegova ušesa in se doteknil jezika. Lehko bi ga bil ozdravil brez tega, pa je hotel poslužiti se vidnih znamenj in besede „efeta“ t. j. odpri se. Sv. katoliška cerkev rabi tudi taka vidna znamenja pri sv. zakramentih, pri sv. maši, blagoslavljanju in enakih službah, kaker zapoveduje dotični obred. Nevednim in hudobnim se kaj takega smešno zdi, a vernemu kristjanu, ki pozna njih pomen, so in morajo biti obredi sveti.

D v a n a j s t a n e d e l j a se vrača zopet k ljubezni in povdarja v priliki o usmiljenem samaritanu posebno ljubezen do bližnjega. Čudno bi se zdelo, zakaj Jezus tako pogosto in na razne načine govori o ljubezni do Boga in do bližnjega, a nam, ki vemo, da je to prva in največa zapoved in druga prvi enaka, to ne sme biti novo in čudno. Koliker večja je ljubezen, tolikanj višje smo dospeli v popolnosti, in keder bo ljubezen popolna, bomo na verhuncu popolnosti.

Lep zgled je usmiljeni samaritan, ki se je, ne glede na imenitnost svoje osebe, popolnoma posvetil službi ljubezni. Skušajmo mu po moči in razmeram primerno nasledovati.

¹⁾ Jer. 48. 10.

Usmiljeni samaritan je pa tudi Jezus Kristus sam. Videl je grešni človeški rod, kako je padel mej roparje že v raji in pozneje pogosto v zanjke sveta, mesa in hudobnega duha; oropan milosti božje po smertnem grehu je opešal na zemeljskem potovanju in ležal kaker na pol mertev v blatu hudobij. Jezus se je za te uboge ljudi daroval iz čiste ljubezni, učil jih, ustanovil sv. zakramente, ki so močno zdravilo za rane naših duš, poklical vse ljudi v pravo zavetišče sv. cerkve in plačal vse to sè svojo najsvetejšo kervijo. Če se ozremo na tega vsmiljenega samaritana, smemo pač zaupljivo govoriti sè sv. Pavlom v današnjem berilu: „Tako zaupanje imamo po Kristusu v Boga, ne kaker da bi mogli sami od sebe kaj misliti, kaker iz svoje moči, ampak naša zmožnost je iz Boga“. Kar imamo, nam je kupil Jezus sè svojo kervijo. Od nas zahteva za vse to: „Pojdi in stori tudi ti tako!“ Daruj se za bližnjega, daruj se za Jezusa. (Dalje prih.)

Večkrat k sv. obhajilu!

P. A. Č.

Nekaj posebno veselega in koristnega se je vkrenilo v Rimu. 16. decembra lanskega leta so se zbrali kardinalji ter prevdarjali in premišljevali, kako bi vernikom najlažje in najgotoviše pripomogli do vsagdanjega občevanja z milim Jezusom. In spoznali so, da je najkrajša, pa tudi najgotoviša pot do tega večkratno in vsagdanje sv. obhajilo. Zato so po vsestranskem pretehtovanju sestavili nekaj zelo važnih določeb. Te določbe so sv. oče papež Pij X. z veseljem poterdili ter naročili, naj se naznanijo vsem vernikom. In gotovo nikomer niso sv. oče s temi določili napravili večega veselja, kaker vam, bogoljubni tretjeredniki! Prepričajte se sami. Določbe so te-le:

1. Pogostno in vsagdanje sv. obhajilo, ki ga naš Gospod Jezus Kristus in katoliška cerkev tako serčno želita, naj bo dovoljeno vsem kristijanom, keteregakoli stanu ali poklica, tako da se nikomer ne sme odreči, kedar je v posvečujoči milosti božji ter se bliža mizi Gospodovi s pravim namenom in pobožnim srcem.

2. Pravi namen pa je v tem, da, kedor pristopi k sv. obhajilu, tega ne stori iz navade, ničemernosti ali človeških ozirov, temveč ker Bog tako hoče, in da bi se vedno tesneje ž njim v ljubezni združil ter bi se s tem božjim zdravilom vperl svojim slabostim in pomanjkljivostim.

3. Da si je najbolje, da bi bili tisti, ki pogosto ali vsaki dan prejemajo sv. obhajilo, brez malih grehov, vsaj brez popolnoma radovoljnih ter brez nagnjenja do njih, vender zadostuje, da so brez smertnega greha s trdnim sklepom zanaprej nikoli več ne grešiti; s tem odkritoserčnim sklepom ni mogoče, da se ne bi, če vsaki dan prejemajo sv. obhajilo, počasi oprostili tudi malih grehov in nagnjenja do njih.

4. Ker pa zakramenti nove zaveze sami po sebi dosežejo svoj namen, vender pa imajo tem večji vspeh, čim bolj smo nanje pripravljeni, ko jih prejemljemo, zato je treba pred sv. obhajilom skerbne priprave in po sv. obhajilu zahvale primerne močem, stanu in poklicu.

5. Da se bo pa pogostno in vsagdanje sv. obhajilo z večo razsodnostjo in obilnišim zasluženjem godilo, se je treba deržati spovednikovega sveta. Vender naj spovedniki pogostnega ali vsagdanjega obhajila ne branijo nikomur ki je v milosti božji in s pravim namenom pristopa.

6. Ker je pa očitno, da pogostno ali vsagdanje prejemanje sv. Rešnjega Telesa množi zedinjenje s Kristusom da bolj in bolj poživlja duhovno življenje, da dušo obilniše napolnjuje s čednostmi in krepkejše poroštvo večnega zveličanja daje, zato naj župniki, spovedniki in pridigarji po preskušenem nauku rimskega katekizma (II. del 60 pogl.) z veliko vnemo opominjajo in navajajo kerščansko ljudstvo na to tako pobožno in zveličavno navado.

7. Zlasti naj se pospešuje pogostno in vsagdanje sv. obhajilo po vsakoverstnih redovnih zavodih, vender pa za nje ostane v veljavi odlok „Quemadmodum“ (S. Congr. Episc. et Reg. z dne 17. dec. 1890.) Pospešuje naj se prav tako kar najbolj po semeniščih, kjer se pripravljajo gojenci za duhovniško službo; enako tudi po drugih kerščanskih vzgojevališčih.

8. Če imajo kaki zavodi sè slovesnimi ali neslovesnimi obljubami v vodilih ali konstitucijah ali tudi le v koledarjih zaznamerjevana obhajila na neke dni navezana ali

zapovedana, je imeti te določbe le ko priporočila, ne ko zapovedi. Predpisano število sv. obhajil pa naj bo ko najmanj, kar se pričakuje od pobožnosti redovnikov. Zato naj jim bo vedno dovoljeno bolj pogosto ali vsagdanje sv. obhajilo, po zgoraj danih določilih. Da bodo pa vsi redovniki in redovnice natanko poznali ta določila, naj poskerbe predniki vseh posameznih redovnih hiš, da se ta odlok vsako leto v osmini sv. Rešnjega Telesa zbrani družini prebere v domačem jeziku. —

9. Naposled naj se, ko bo ta odlok razglašen, vsi cerkveni pisavci zderže vsakega prepira o dušnem stanju, ki je potrebno za pogostno in vsagdanje sv. obhajilo. —

Te določbe so bile izdane v Rimu 20. dec. 1905. — Gotovo so se jih vsi dobri in pobožni kristjani razveselili. Največe veselje so pa sv. oče napravili vam, duhovni otroci sv. Frančiška. Morda je marsikateri izmej vas že večkrat na tihem želel: oh, ke bi mi bilo dovoljeno vsaki dan prejeti sv. obhajilo, ke bi se smel vsaki dan ali večkrat na teden pokrepčati z nebeško jedjo, ketere sem tako potreben, in ketera me tako oserčuje in podpira v duhovnem boju! In sedaj, kaker vidite, se vam je ta gorka želja spolnila. Sam najviši glavavar sv. cerkve vam daje dovoljenje za večkratno, da, za vsagdanje sv. obhajilo. Seveda mora biti vaša skerb, ako hočete, da vam bo to dovoljenje v dušno korist, da boste v stanu posvečujoče milosti božje in pa da boste s čistim namenom prihajali k mizi Gospodovi. Vselej se, kaker sv. oče velevajo, posvetujte v tej zadevi se svojim spovednikom.

Pomnite pa, da to ni nobena zapoved, da bi morali vsaki dan prejemati sv. obhajilo. Ne, to je dano popolnoma vsakemu na prosto voljo. Mnogo jih je, ki pri najboljši volji ne morejo vsak dan k sv. obhajilu. Zaderžuje jih daljna pot do cerkve, ali bolezen, ali slabo vreme itd. Vi, ki ste blizu cerkve in vas domače razmere preveč ne ovirajo, pa se boste gotovo z veseljem posluževali milostnega dovoljenja za vsagdanje sv. obhajilo.

Vsaki dan ste povabljeni na nebeško ženitnino. Kristus Jezus, ženin vaših duš vas kliče: „Pridite, vživajte jed, ki ima večno življenje v sebi!“ Samo pazite, da boste vselej v ženitovanjski obleki t. j. v stanu posvečujoče milosti božje,

da boste sè sv. obhajilom častili Boga in zveličali svoje nevmerjoče duše.

S Kitajskega.

Misijonska sporočila iz pisem p. Petra Baptista Turka.

I.

(Dalje).

Poglejmo še malo v naše sosednje mesto Hankov! To je precej manjše, ko Vučang, pa bolj mestu podobno in tudi znamenitnejše. Loči ju sama reka Jancečan, ki je tu zelo široka. Kitajski brodnik, ki ni ravno preveč okoren jo preplove sè svojim čolnom v eni uri. Človek se kar začudi, ko se približa nasprotnemu bregu in zagleda pred seboj vse polno parnikov, večjih in manjših. Eni prihajajo po mogočni reki, obloženi z evropejskim blagom, drugi odhajajo s kitajskim. Poleg njih so zasidrane bojne ladje raznih narodov, ki imajo v mestu svoje naselbine. Srečal boš na ulici Rusa, Angleža, Francoza, Nemca, Laha. Vsi se trudijo in pehajo, da bi skoraj obogateli in sè srečni vernili v domovino. Pustimo jih, naj imajo svoje veselje; mi pa oglejmo naše misijonsko delo.

Misijonska postaja v Hankovu je dokaj čedna in velika. Cerkev ima tri ladje s petimi altarji. Posvečena je na čast sv. Jožefu, keterega hankovski kristjani prav vneto častijo. Cel mesec sušec opravljajo skupno pobožnost in na praznik jih veliko pristopi k sv. obhajilu. Druga dva altarja na moški strani sta: presv. Serca Jezusovega in sv. Frančiška Seraf.; na ženski strani pa: rožnovenske Matere Božje, ki je ob njenih praznikih in za šmarnice ves v lučicah, ter sv. Antona Pad., do keterega imajo tudi Kitajci veliko zaupanje, posebno tam, koder misijonarijo frančiškani.

Razun misijonarjev našega reda, pomaga na tej postaji par šoljskih bratov in precejšno število že imenovanih redovnih sester, kanosijanek. Oskerbovati je treba tri šole, eno bolnišnico in eno sirotišnico. Dve šoli za dečke vzdržujejo naši. Obiskujejo jih paganski in kerščanski dečki, ki stanujejo doma pri stariših. V ono, šoljskih bratov, katero jim je sezidala francoska vlada, zahajajo mladeniči,

tudi paganski in kerščanski. Bolnišnica je odperta vsem, brez razločka vere, ker tudi vsi za vzderževanje prispevajo. Vodijo jo ze vso skerbjo in ljubeznijo kanosijanke, katerim pomaga kakih deset Kitajcev-katoličanov. Vsi imajo dosti dela. Dan na dan prinašajo bolnike ali prihajajo sami, posebno poleti. Ta mora ostati delj časa notri, oni se samo operira in gre domov. Sestre se veliko žertvujejo, da bi, če mogoče, vsem zljajšale telesne bolečine; skerbno se pa tudi trudijo zdraviti dušne bolezni. Njih edino veselje in plačilo je, če morejo kako dušo pridobiti za Kristusa. Taki slučaji niso redki. Marisiketeremu paganu, ki prej ni mogel slišati imena kristjan, se otaja serce, predsodki zginejo, ko vidi s koliko ljubeznivostjo mu streže sestra, kaker bi bil njen rodni brat. Tla za seme kerščanskih resnic postanejo ugodna in sestra ne odlaša jih posejati. Tako ima večkrat srečo gledati svojo ovčico v nežni kerstni obleki zapustiti ta svet.

Nikaker ne smem prezreti velikanske sirotišnice za ženske vsake starosti. Popisati jo vam hočem, da boste videli, kaj premore kerščanska ljubezen.

Zidana je po evropejskem načinu, na jako pripravnem kraju mesta. Velikost si boste najlažje predstavljali, ako vam povem, da je v njej prostora za kakih tisoč dve sto sirot; seveda so poleg tega še razne stranske delavnice itd. Malone vsa ta velikanska zgradba je delo usmiljenih serc, delo žuljevih rok priprostega ljudstva. Oglejmo si jo od znotraj! V pet delov je razdeljena.

V prvem je sam drobiž, otročiči od enega dne svojega življenja do sedmega leta. To so večinoma oni nesrečni, ki so jih lastni stariši ali proč vergli ali prodali. Ene je zadel britka usoda koj po porodu, druge pozneje. Ti zadnji, ne delajo ravno posebne preglavice; kriče res, kaker znajo menda le kitajski otroci, pa tega se človek kmalu privadi. Zdaj jih je v sirotišnici osemdeset. Mnogo večje skerbi prizadenejo prvi, katerih je tudi več. Da se jim ne more takoj z rižem in zelenjavo tešiti lakote, se razume. Treba jim je še materine hrane. Kako si sestre pomagajo? Za dve do tri leta jih izroče drugim materam v hranjenje. To jim morajo tudi plačati. Vsaka dobi štiri all pet kron na mesec. Da se sestre prepričajo, če dojnice res zveršujejo sprejeto dolžnost, morajo prinesti vsak mesec otročiče po-

kazat, kako kaj izgledajo; takrat dobe obenem plačo. Ako se spozna, da ketera zanemarja dojenko, jo ji vzamejo in drugi izroče. Teh v rejo danih sirot je sto in petdeset. Kedar je dekletce staro tri ali če je krepko dve in pol leta je vzamejo sestre v sirotišnico. Tu jim začno zgodaj vcepeljati v mlada serca strah in ljubezen božjo.

Se sedmim letom pridejo v drugi oddelek, kjer že dobe več tovarišic. Razna pota so jih privedla notri. Ta je bila nekaj časa pri stariših v milosti, naenkrat se jim je zamerila in hajdi z njo na polje ali v neznano ulico, da ni znala več domov. Samostanska tretjerednica, ketere imajo sestre nalašč zato, da iščejo te zaveržene, jo je našla in pripeljala ali prinesla v zavod. Drugo je mati sama pripeljala redovnicam, ker jo radi pomankanja ni mogla rediti. Zopet tretja je bila kupljena od poganskih starišev, kot bodoča nevesta njih sina. Temu se ni dopadla, poslali so jo v sirotišnico in mu kupili drugo. Vseh skupaj jih je v tem oddelku sto in sedemdeset. Imajo redno šolo, kjer se uče vsa posebno ženski potrebna in koristna dela. Pred vsem se gleda na to, da se navzamejo dobrega, kerščanskega duha. V tem oddelku ostanejo do štirinajstega leta.

Dekleta od štirinajstega do dvajsetega leta so v tretjem oddelku. Poleg onih, ki so prestopile iz drugega oddelka je zopet več novih. Deloma so take, ki jih stariši radi ubožnosti niso mogli rediti; deloma take, ki so jih iz tega namena poslali k redovnicam, da bi se navadile lepega življenja in poučile v sv. veri. Večinoma se čutijo jako zadovoljne in srečne. Nekatere skoro popolnoma pozabijo na svoj dom, kar nič jih ne vleče nazaj, vedno bi rade ostale v zavodu. Tu in tam tudi stariši pozabijo na nje, kar nič ne pridejo blizu. Šele ko se oglasi v hiši kak snubač, gredo po njo. Takrat neso sestram par kokoši ali kako večjo ribo in potem mislijo, da so več ko plačali morebiti večletni trud sester. Seveda te rade sprejmejo mali dar, vedoč da jih čaka v nebesih lepše plačilo. Kaj je pa z onimi najdenkami, ko se približajo dvajsetemu letu? Največ se jih pomoži. Stariši si kaj radi hodijo izbirat v sirotišnico neveste svojim sinovom. Sestre se kar nič ne branijo takih ponudeb, še rade vidijo, da gdo pride, četudi zavod nekaj stane. Vsaki namreč dajo nekaj „bale“, ker nima nikogra

druzega. Kaj zato, če se da malo obleke in drugih drob-
narij, ki se navadno doma napravljajo, ko se s tem pridobi
cela družina. Večletna skušnja uči, da so taki zakoni vzor
in take družine zgled, ki vleče. Prava šola so sredi pa-
ganskih družin, katerim se začno polagoma zgubljeni pred-
sodi o naši sv. veri, kmalu spoznajo, da vera, ki ima tako
blagodejen vpliv, ne more biti slaba. Milost božja zmaguje
in nazadnje zmaga. Poprečno štirideset zakonov ima si-
rotišnica na leto, to je že nekaj. Pa ne mislite, da te žene
potem pozabijo na zavod, v katerem so se vzgajale. Leto
za letom prihajajo okrog velike noči k sestram v sirotiš-
nico, kjer zadoste svoji velikonočni dolžnosti in opravijo
kratke duhovne vaje. Poživljene, pokrepčane in poterjene
v sv. veri se vračajo domov. S tem se postavlja temelj
cerkvi na Kitajskem. — Ketere se ne pomože, si dobijo
kako drugo pošteno službo in tam tiho skrito delujejo v
prospeh kerščanstva. Ena ali druga ostane tudi kot tretje-
rednica pri sestrah, da jim pomaga pri bogoljubnem delu.

V četrtem oddelku so zakonske žene in vdove. Mlade
zakonske žene pridejo v dotiko s kerščanskimi; videč njih
lepo, zadovoljno in srečno življenje, zažele tudi same onega
blažila, ki dela tudi težki zakonski jarem sladek. Z otroci
pridejo v sirotišnico, da bi se dale poučiti v sv. veri in
kerstiti. Druge so bile poslone notri, da bi se navadile red-
nejšega življenja in ne dajale pohujšanja. Dobiš pa tudi
take, ki so same ubežale svojim možem, ker so surovo ž
njimi ravnali. Nekaj je vdov mlajših in stariših. Dasiravno
imajo Kitajci obče te v časti, posebno stare, se vendar le
premnogokrat zgodi, da jih domači in sorodniki prezirajo,
zapuste in zaveržejo. Vse take ubožice najdejo pri dobrih
sestrah pomoč in tolažbo, dušno in telesno.

V zadnjem, petem oddelku je zelo žalostno življenje.
Človeku se milo stori, ko gleda to mešano družbo. Otroci,
dekleta, žene, stare ženice, vse je skup in vsakej kaj
manjka. Vidiš slepe, hrome, gluhoneme, pol norce, pa polne
norce in še marsikaj. Sestre jim s podvojeno ljubeznijo
strežejo, da bi saj onim, ki se zavedajo življenja, malo
osladile njegove grenke ure. Vseh skupaj teh za človeško
družbo mertvih sirot je sto sedeminosemdeset.

Kaker vidite, to ni majhina družina. Primeroma jih je je zdaj še malo in vender jih je nad osem sto. Da ta velikanski stroj pravilno in redno deluje, je že treba skušenih moči. Tudi v tem moram priznati kanosijankam vso čast. Vsak oddelek nadzorujejo dve, vse se verši pred njihovimi očmi, resno in natančno, kar le mogoče. Tu se pokaže, da znajo Kitajke prav lep red deržati, ako imajo le koga, ki jih k temu napeljuje. Zjutraj ob petih morajo biti vse na nogah razun otrok, ki vstajajo ob sedmih. Ko so se lepo očedile gredo v domačo kapelo, kjer je najprej jutranja molitev in nato sv. maša. Po sv. maši je skromen zajuterk potem pa po raznih opravilih. Pervi oddelek se po vertu igra; kaj se če, otrok je otrok. Drugi ima šolo, tretji tke, plete, četerti ima delo v kuhinji, iz petega jih potaknejo sem in tje, ketera je zmožna. Sestre nadzornice so povsod zraven. Tu opominjajo, svare, tam kažejo, če ketera kaj ne zna. Kar je le mogoče naredo doma, da omeje stroške. Ene meljejo žito, druge delajo platno in še razne tkanine, zopet druge izdelujejo obleke. Iz njih rok ne prihajajo samo navadna vsakdanja dela. Vi bi se čudili, ko bi videli razne krasne vezenine, pregrinjala, mašne obleke itd. Tega se tudi precej proda doma in drugam. Saj enkrat na dan morajo iti vse, ki so zmožne, počastit presv. Rešnje Telo. Vselej se spomnijo tudi svojih dobrotnikov in prosijo dobrega Jezusa, naj stegne še nad nje svojo blagoslavljajočo roko. —

Kaker stroge so sestre glede reda, v drugem so kar le mogoče popustljive. Ne vrivajo jim svojih evropskih navad, ampak jim puste domače, če so tudi smešne in neumne, samo da niso veri nasprotne. Gotovo vam je že znano, da velja na Kitajskem le tista ženska za lepo, ki ima kratke noge, akoravno so vse skvečene. Ketera ima dolge noge je po njih mislih ne samo gerda, temuč tudi ničvredna. Vsled tega se kitajska dekleta jako boje, da bi ne imele dolgih nog. Na vse mogoče načine jih stiskajo, zavezujejo in ovijajo, da bi preprečile rast. V sirotišnici isto delajo. Redovnice se smejejo, toda, kaj hočejo, navada je, čudna in neumna.

Na glavno bi bil kmalu pozabil. Gdo preživlja to mnogošteviljno družino? Enih osem sto ljudi, čeravno

skromno žive, že nekaj potrebuje. Ono malo, kar same za-
služijo, skoro ne pride v poštev. Ko bi imele kapital, kaker
ga imajo razni vaši zavodi, ali, ko bi stariši posameznih
sirot šteli vsak mesec saj nekaj kron, potem bi šlo. Toda
kapitala ni, stariši, če pridejo obiskat svojo hčerko, bi raje
kaj odnesli, ko prinesli. Kedo redi torej te sirote? O, te
redi on, ki ubogih nigdar ne pozabi; on, ki je rekel: Iščite
najprej božjega kraljestva in njegove pravice, vse drugo
vam bo naverženo! K njemu se obračajo sestre in varo-
vanke v trenutkih pomanjkanja, naj odpira dobra, usmi-
ljena serca in roke. Nanj se zanašajo, nanj stavijo svoje
upanje, on jim je kapital. Tako terdno upanje ne more biti
osramočeno. Gospodovo očetovsko serce ne more dolgo po-
slušati klicev lačnih sirot, ki ga zaupljivo prosijo kruha.
Tu in tam jih malo poskusi, pa le zato, da bi še terdnejše
vanj zaupale. Sestre vedo pripovedovati o mnogih res ču-
dežnih slučajih, kako se je Bog usmilil svojih stradajočih
otrok, ko jim je vse pošlo. Tudi pri nas morebiti gdo čuti
notranji glas, ki mu pravi: pomagaj še ti po svojih močeh
pri tem bogoljubnem delu, saj lahko! Nikar naj ne presliši
tega glasu. Glas božji je, njega, ki je rekel: Blagor usmi-
ljenim, ker bodo usmiljenje dosegli.

(Konec I. pisma prih.)

Sv. Bernardin Sijenski.

P. B. M.

10. Poglavlje.

Nadaljevanje apostolskega dela; novo nasprotovanje.

H koncu julija 1427 je Bernardin v Rimu pridigo-
vanje končal. Šel je nato za nekoliko dni pridigovat v
Florencijo. Od tam pa se je odpravil v Sijeno, kamer je
dospel 14. avgusta. Že v jutro naslednjega dne, in potem
sledede dneve, vsega skupaj 45 dni, je pridigoval na tergu
„del Kampo“. Omembe vredno je, da je tedaj za njim neki
meščan pridige pisal in nam jih tako ohranil. Za zdaj po-
stavimo sem iz njih le neke stavke, s katerimi nam je
svetnik sam povedal poglobitni vzrok, zakaj je prišel ta-
krat v Sijeno: rušil se je mej meščani zopet mir. „Povedal

sem“, tako je rekel Bernardin v 23. pridigi, „kako mi je, ko sem bil v Rimu, papež rekel, da naj grem sem, in tudi vaš škof, sedaj kardinalj, mi je to rekel. Rekla sta mi, ko sta slišala o vašem strankarstvu, da hočeta, naj grem le - sem“... „Prišel sem torej drage volje, prosit vas vse, da pustite to strankarstvo, da bo mej vami mir, sloga, edinost. O koliko ljuljke je mej vami posejane zavoljo teh stranek, in zavoljo ničeser drugega. Razdvojil vas je hudič in res bojim, bojim, bojim se kaj hudega... O! sinovi moji, ne nadaljujte strankarstva, ko vidite, kam vas vodi. Zgled imate v preteklem času, kako so se mnogim stvari obernile v hudo. O! zato imejte mir doma“. Res s prav očetovsko ljubeznijo je Bernardin odkrival rane svojih rojakov -- govoril je pa tudi proti drugim pregreham, ne samo zoper strankarstvo — in trudil se zdraviti jih drugo za drugo; in povoljen vspah je poplačal njegov trud. Kaker prej, pred dvema letoma, je mestna oblastnija tudi zdaj podpirala pridigarjevo delo; izdala je nove odloke za odpravo razvad. —

Sledeča 4 leta, namreč od leta 1427 do 1431 je Bernardin pridigoval po Toskanskem, v Lombardiji, Romaniji in Ankonški marki; trudil se je zlasti v takih krajih, ki so prej največ terpeli vsled vojske, lakote in kuge, ali kjer je bilo kerščanstvo zelo oslABLJENO. Zdaj je nastopil goreči misijonar po mestih, ki jih še doslej ni bil obiskal, zdaj je zopet šel v kraje, kjer je že prej pridigal. Do neketerih mest je kazal posebno ljubezen. K tem pripada Milan. In Filip Marija Viskonti se je kljub svoji brezbožnosti — iz politike in zavoljo politike — veselil, da je prihajal imenitni pridigar podučevat njegove podložne v kerščanskih dolžnostih in meščanskih krepostih. Ali prevzetni in ošabni knez je imel priložnost, tudi njegovo apostoljsko neprestrašenost spoznati. Bernardin je namreč necega dne opominjal v kneževi pričujočnosti ljudstvo, da naj svojemu vladarju nikar ne skazuje časti, ki gredo le Bogu. Poln razkačenosti je nato Viskonti dal pridigarju sporočiti, da bo veržen z lece in najgrozovitiše kaznovan, ako si dovoli tako govoriti še enkrat. Svetnik se je posmehnil ti grozitvi in jo takoj drugi dan naznanil svojim poslušavcem. Obenem jih je pa prosil, naj ga ne branijo, ker je za pravico in

resnico pripravljen, če treba, tudi marterništvo prestati. Zoper bogoskrunsko češčenje, ki ga je knez tirjal od svojih podložnikov, je pa takoj še enkrat in sè vse odločnostjo nastopil. Ta jeklena volja in neustrašenost je Filipa Marijo preplašila; ni si upal rabiti sile, poskusil je pa sè zvijačo. Ponudil je svetniku precej denarja s prošnjo, da naj ga oberne po svoji volji. Hotel je ljudskega ljubljenca, ke bi bil darilo sprejel, obdolžiti, da vboštva, kaker ga uči, sam ne derži. Bernardin je bil pa moder dovolj, in darila ni sprejel. Knez pošlje nato novo odposlanstvo, ki mu ponuja denar za potrebe bratov in za vstanovitev novega samostana. Pa tudi to ponudbo je odklonil. „Kaj pa hočemo z denarjem storiti“, vprašajo odposlanci, „ker ga knezu nazaj prinesiti ne smemo?“ — „Če je tako“, odgovori Bernardin, „pojdite za menoj!“ Na to jih pelje v ječo za dolžnike, kjer je bilo več siromakov zapertih, ki niso imeli s čem svojih dolgov poplačati. S kneževim denarjem so zdaj zadobili vsi jetniki prostost, razen dveh. Ta dva, ki sta morala žalostna še v ječi ostati, potolaži Bernardin z besedami: „Pogum! Potrudil se bom, da tudi vaju osvobodim. Ako mi z denarjem to ne bo mogoče, ponudim se sam za jetnika“. Komaj je ljudstvo slišalo o tem lepem dejanju, berž je začelo samo od sebe zbirati denar, in nabralo se je toliko, da so tudi ona dva dolžnika rešili iz ječe. Filip Marija je bil v svoji zvijači prevarjen; pa toliko plemenitosti je še imel, da ni več nasprotoval Bernardinu.

Ta ravno omenjeni dogodek priča, da je naš ljudski pridigar znal, keder je bilo treba, pokazati značajno odločnost tudi proti knezem. Da, ako se mu je zdelo potrebno tudi vladarje na njih dolžnosti spominjati — in dogodilo se je to večkrat —, tedaj je govoril resnico priležno ali nepriležno, brez ozira na to, kako bodo njegov opomin sprejeli. Vloge ljudskega voditelja — to treba povdariti — pa vender ni hotel igrati; zmirom je ostal kerščanski pridigar, ki stoji nad strankami. M. Vegius mu daje spričevalo, da je proti velikašem govoril zelo oprezno, da bi kje ne prožil nemirov, proti katerim se je sam bojeval. — Enako zmernost je kazal proti cerkvenim višjim dasiravno je bilo tudi pri njih mnogo graje vrednega, Menil je, majhina neprevidnost lahko neizmerno škoduje.

„Tak pridigar“, pravi, „poseže v pomilovanja vredni nered, in hoče sè strelo svoje besede vdariti prizadete. Ako govori kaj zoper duhovščino, tedaj je pozabljena vsaka resna beseda, ki jo je nameril na grešnike; vse misli le na besedo proti duhovščini. Ta gre od ust do ust, kakor prijetna pravljica, ki se nikoli več ne pozabi. Le pogledjte, kako ljudstvo hrepeni po taki besedi! Ako dolg čas, mraz ali vročina nadleguje poslušavce, pridigar pa spregovori kaj proti duhovščini, svetovni ali redovni, tedaj se verne takoj pazljivost mej poslušavce. Vzbudijo se dremajoči, in tisti, ki so se dolgočasili, oživijo; nihče ne misli več na mraz ali vročino, vse je pozabljeno, celo glad in žeja. Najhujše je pa to, da se največji grešniki imajo za poštenjake in svetnike, ako se z duhovščino primerjajo“.

Napravljati in vterjevati mir — to je eno glavnih Bernardinovih opravil. Ker je tedaj leta 1431, ko je pridigoval v Ankonški marki, nenadoma dobil poročilo, da so za skupen napad na Florencijo in Cerkveno državico sijenčanje zvezo sklenili z milanskim vojvodom, pretergal je svoje pridigovanje in hitel v Sijeno. Pogovarjal se je tam z oblastnijami, govoril je k ljudstvu, in posrečilo se mu je, deloma z mogočno besedo, deloma s častitljivostjo svoje svetosti, zvezo raztergati ter vojsko preprediti. Vesel tega berzega vspeha se je vernil v Marko misijonarit.

Pri splošnem spoštovanju ni moglo izostati, da so mu ponujali častne službe. Tako so prišli nekega dne poslanci iz Ferrare, in drugokrat iz mesta Urbino, prosit priljubljenega pridigarja, naj bi hotel biti njih škof; ali te ponudbe je odklonil ravno tako odločno, kakor prej izvolitev za sijenskega škofa: „Bog me ni poslal“ je rekel papežu „kerščevati in birmovat, ampak evangelij oznanjevati, in menim, da bo plodonosniše za me, ako preživim celo življenje v pridigovanju, kakor da bi delal v mejah keterekoli škofije“.

Bernardin je ostal kljub izkazovanim mu častem in ponujanim visokim službam — ponižen. Svojemu navadnemu spremljevalcu, bratu Vincenciju, je zapovedal, da ga ne sme nikoli hvaliti zaradi pridig, da ga pa mora opozoriti na vse, kar bi se mu graje vredno zdelo. — Neki sobrat ga je nekega dne vprašal, kaj bi bil najboljši pripomoček, da bi najlažje dopolnjeval dolžnosti svojega stanu. Bernardin

mu odgovori: „Dolu, dolu!“ Pri tem se globoko sam k zemlji prikloni, češ: ponižnost in prostovoljno poniževanje je lehek in varen pot, nakloniti si božje dopadenje.

V življenju svetnikovem je bilo že za to preskerbljeno, da mu ni manjkalo prilik, ki so ga v ponižnosti vadile. Leta 1431 so ga nasprotniki zopet tožili, da uči kriv nauk, in zopet je bil poklican na zagovor v Rim.

Bernardinovi nasprotniki niso nikoli popolnoma mirovali, dasiravno jih je bil papež Martin V. odločno zaveril. Že nekaj mesecev po tedanji razsodbi je Bernardin v več pridigah, ki jih je imel v Sijeni, tožil, da ne nehajo celo razlec govoriti proti češčenju presvetega imena Jezus. In po lastnih njegovih besedah je bilo v domačem kraju nevošljivcev, ki so zmoto zagovarjali, več kaker drugod. „Pojdite v Rim“, je zaklical, „ali pojdite v Perudžo, ali kam drugam, in pobijajte tam moj nauk, in videli bote, kak odgovor vam bodo dali!...“

„Dokler sem tu“, je pristavil, „si mi ne upajo vgovarjati, komaj sem pa proč, začne se boj.“ Naj torej ne poslušajo njegovi poslušaveci pridigarjev, ki bi govorili proti njemu. Ob priliki, ko je govoril sijenčanom o obrekovanju, zagovarjal se je tako-le: „Bom pa tudi o sebi kaj povedal. Govorilo se je o nauku, ki sem ga v pridigah učil. Vse je vzeto iz evangelija in svetih očetov. On (nasprotnik) pa je rekel, da sem zoper evangelij govoril to in ono; podtikal mi je reči, ki jih — Bog to vé! — nigdar nisem govoril. In od kod to? Od obrekovavcev. Ako torej slišiš, da me obrekuje kedo, ne poslušaj ga.“ (Pred. volg. I. stran 188).

Za papeža Martina V. nasprotniki Bernardinovi niso mogli lehkoprepričakovati, da bi kaj opravili proti njemu; papež pač ne bo preklical svoje lastne razsodbe iz leta 1427. Leta 1431 v februarju pa je vmerl Martin V. in sledil mu je Evgenij IV. Zdaj so tisti ljudije vnovič začeli delati na to, da bi bil Bernardin razglašen za krivoverca. Pa ni sem jim posrečilo. Papež sam se je 7. januarija 1432 s posebnim pismom (bullo), ki ga je poslal vesoljnemu katoliškemu svetu, potegnil za našega svetnika. Poglavitne misli papeževega pisma so te-le: *Bernardin je na najboljšem glasu, neomadeževanega hvalevrednega življenja, ponižen ter pokoren redovnik; ni le veren kristjan, mariveč celo zatiravec*

krivoverstva; on je izveden katoliški pridigar, ki je sè svojimi misijoni že mnogo koristil celi Italiji. Kaker prvič, tako je bil tudi zdaj tožen in poklican v Rim vsled spletek nasprotnikov; zakaj resen človek ga nobeden ne more dolžiti krivoverstva. Zato se ostro prepoveduje vsako rovanje proti Bernardinu, ki naj prosto misijonari še nadalje. — Krasno pričevalo! Nasprotniki odslej niso več mogli očitno nastopiti proti njemu.

* * *

Konec leta 1432 nam kaže našega svetnika, ko prijatelja cesarja Žige, pri katerem so ga, kaker je bilo omejneno, tudi tožili. Torej poraz za porazom, osramočenje za osramočenjem na strani nasprotnikov!

Žiga je vladal Nemško deržavo že 21 let in nosil naslov rimski kralj, ko se je odpravil leta 1431 v Italijo, da bi se dal papežu kronati za cesarja. 25. novembra 1431 je bil kronan tudi v Milanu z lombardsko železno krono; potem je nadaljeval svoj pot proti jugu. Pa ker je imel le majhino spremstvo, ne cele vojske, kaker prešnji nemški cesarji; ker mu je denarja vedno primanjkovalo; ker se je moral z deržavicami pogajati za dovolitev proste poti: te in še druge zapreke so bile vzrok njegovega počasnega potovanja.

In ravno v Sijeni se mu je dogodilo, da, kaker ladja na produ, ni mogel skoraj celo leto ne naprej, ne nazaj. Za svojega bivanja v Sijeni pa je Žiga mnogo občeval z Bernardinom. „Dan, ko ne bi videl Bernardina“, je terdil, „mi je kaker dan brez luči“. — Devet mesecev se je kralj mudil v Sijeni; še le 21. maja 1433 je bil v Rimu kronan za cesarja. H ti slovesnosti ga je moral spremljati tudi Bernardin, tje grede in potem nazaj do toskanske meje. — Bodi omenjen tu še čudež s tega potovanja. Dasi je svetnik bil v najbližnjem spremstvu cesarjevem, vender ni hotel jahati konja, ampak oslička. V Akvili — na potu iz Rima nazaj — se je neki krovce na strehi pošalil iz svetnika: „Kam pa hoče“ je dejal, „naš novi papež v tem spremstvu?“ Berž na to vstane močen veter in verže zasmehovavca sè strehe. Težko ranjen se da prenesti k svetniku ter prosi odpuščanja in da bi naredil nad njim znamenje sv. križa. Svetnik je storil to, in ranjeni je bil ozdravljen.

Serafinski ali frančiškanski rožni venec.

Kako se je začel frančiškanski rožni venec, smo povedali v 13. tečaju „Cvetja“ na strani 228 in naslednji; kako se pa moli, najdeš v. 15. tečaju na strani 242 in naslednjih. Ker so pa sveti oče papež Pij X. dne 15. septembra 1905. podelili nove popolne in nepopolne odpustke za molitev tega rožnega venca, bomo zdaj tu samo o teh odpustkih natančneje govorili.

Frančiškanski rožni venec obstoji iz 72 zdravamarij v spomin 72 let, katera je kaker neketeri menijo Mati božja preživela na zemlji, 7 očenašev v spomin sedmeregga veselja, ki ga je prečista Devica čutila, ko je Jezusa spočela, ko je šla obiskat teto Elizabeto, ko je porodila Jezusa, ko so ga prišli modri molit, ko ga je v tempeljnu našla, ko se ji je Jezus po svojem vstajenju častitljiv prikazal in ko je bila v nebesa vzeta, in 1 očenaša in zdravamarije za papeža. Papež Leon X. je 19. junija 1515. podelil popolni odpustek bratom in sestram frančiškanskega reda kolikerkrat molijo ta rožni venec. Papež Pavel V., ki je splošno preklical odpustke, ga je na novo poterdil 8. junija 1608 in slednjič papež Inocencij XI. maja 1688. Rajni papež Leon XIII. so 7. septembra 1901 podelili ta odpustek udom tretjega reda svetega Frančiška. Sedanji sveti oče papež Pij X. so pa s pismom dne 15. septembra 1905. vsem vernim podelili zanj popolne in nepopolne odpustke in sicer te le :

1. popolni odpustek, kolikerkrat očitno molijo z drugimi frančiškanski rožni venec v frančiškanskih cerkvah.

2. popolni odpustek, ako molijo ta rožni venec na blagoslovljen frančiškanski moljek (rožni venec, paternošter), se spovejo in obhajajo : 6. januarja, praznik sv. treh kraljev (spomin 4. Marijinega veselja), prvo nedeljo po sv. treh kraljih (pomin 5. veselja), na svečnico, 15. marcija, praznik Marijinega oznanjenja (spomin 1. veselja), na veliko noč (spomin 6. veselja), 2. julija, Marijino obiskovanje (spomin 2. veselja), 15. avgusta, praznik Marijinega vnebovzvetja (spomin 7. veselja); 8. septembra, praznik Marijinega rojstva ; 8. decembra praznik brezmadežnega spočetja Mariji-

nega ; 25. decembra božič (spomin 3. veselja). Teh odpustkov se lahko vdeležujejo tudi mej osmino.

3. Ako zmolijo vsako soboto v letu frančiškanski rožni venec, imajo popolni odpustek vsaki mesec enkrat, keder komu drago.

4. Popolni odpustek na zadnjo uro, ako imajo blagoslovljen frančiškanski rožni venec in ga pogosto molijo v življenju.

Nepopolni odpustki:

1. Odpustek 300 let, ako molijo frančiškanski rožni venec ob drugih manjših Marijinih nezapovedanih praznikih mej letom.

2. Odpustek 200 let, ako molijo ta rožni venec ob zapovedanih praznikih.

3. Odpustek 100 let, ako ga molijo ob sobotah.

4. Odpustek 70 let in 70 krat po 40 dni, kateri koli dan v letu ga molijo.

5. Odpustek 10 let, ako imajo pri sebi blagoslovljen *) rožni venec, ga pogosto molijo, kako dobro delo opravijo v čast božjo ali pa v dušno ali telesno korist bližnjemu, ali zmolijo 7 zdravamarij v čast sedmeregga Marijinega veselja. Vse te odpustke razen odpustka za zadnjo uro smejo obračati vernim dušam v prid. Glej: Acta O. F. M. ann. XXIV, fasc. X. pag. 349. et seq.

P. A. F.

Tretji slovenski katoliški shod v Ljubljani.

Od pripravljavnega odbora smo prejeli naslednje vabilo: Vsa društva, vse slovenske župane, občinske odbornike, sploh vse zavedne slovenske može in mladeniče pozivamo, da se vzdignejo v velikem številu na tretji slovenski katoliški shod v Ljubljano. Naj bi ne bilo slovenske vasi, iz katere ne bi prihiteli možje in mladeniči na katoliški shod. Vsi, ki dobro hočete slovenskemu ljudstvu, prihitite v

*) Verni, ki niso udje tretjega reda, morajo imeti blagoslovljen frančiškanski rožni venec sê sedmerimi odstavki. Verhovni predstojnik (generalj) ima pravico tudi svetnim duhovnikom dati dovoljenje blagoslavljanja take moljke.

Ljubljano, da se združimo v mogočen klic po naših pravicah! Društveni odbori naj imajo takoj seje ter se naj potrudijo za najobilnejšo udeležbo. Zglasilne pole dobe te dni župni uradi. Prosimo preč. župne urade, da tudi oni takoj razvijo v družbi zavednih mož v župniji najživahnejšo agitacijo. — Sestavite živahno delujoče agitacijske odbore. Vsa društva in vsi posamezniki naj svojo udeležbo naznanijo pri svojih župnih uradih. Društva naj ondi naznanijo tudi, ako pridejo s pevskimi zbori, zastavami i. t. d. S tako urejenimi naznanili se prihrani mnogo stroškov. Župni uradi naj dopošljejo zglasilnice najpozneje do 30. julija na naslov dr. Evgen Lampe v Ljubljani, želeti pa je, da to store še prej in da se zato udeleženci takoj naznanijo pri župnih uradih, da bo hitro podan natančni pregled iz katerih okrajev je treba posebnih vlakov. Glavna manifestacija bo prirejena za najširše ljudske množice v nedeljo, dne 26. avgusta tako, da se je bo mogel vsakdo udeležiti. Po dohodu vlakov bo slovesni odhod na slavnostni prostor na vert v „Alojzijevišče“, kjer bo sv. maša, potem pa se otvori III. slovenski katoliški shod. Govorili bodo najodličnejši govorniki iz vseh slovenskih dežela. Tudi zastopniki drugih slovanskih narodov prihite na naš shod. Po shodu bodo obedli, potem pa velika ljudska slavnost, ki bo aranžirana na najširši podlagi. Tu bodo nastopala društva iz vseh slovenskih pokrajin, nastopali bodo ljudski govorniki, sviralo bo več godeb, koristno se bo združevalo z pravo ljudsko zabavo. Zvečer bodo posebni vlaki zopet odhajali. V ponedeljek, 27. avgusta se prične delo v odsekih in se nadaljuje v torek 28. avgusta. Vsak večer zaključujejo delo slovesni shodi. Pri naznanilih o udeležbi je torej treba povedati, koliko oseb se udeleži iz posameznih župnij shoda samo v nedeljo 26. avgusta in koliko tudi 27. in 28. avgusta. Na vsak način je želeti, da je tudi 27. in 28. avgusta obilna udeležba od strani svetnih in duhovskih naših somišljenikov in da se teh posvetovanj posebno živahno udeleže mnogobrojni zastopniki občin, društev in tudi naša verla mladina. Vstopnina bo za vse priredbe dne 26. avgusta 40 vin. za osebo, za vse tri dni pa 1 gld. za osebo. Sedaj pa takoj na

živahno delo povsod, kjer se razlega slovenska govorica! Slovenci iz Kranjske, Štajerske, Koroške, Primorske in drugih dežela, podajmo si na III. slovenskem katoliškem shodu bratske roke v delu za povzdigo slovenskega ljudstva. Na shod, da pokažemo svetu, da se zavedamo in da hočemo napredovati! —

To je vabilo pripravljavnega odbora. Mi od svoje strani pa želimo shodu najobilniši blagoslov božji in najboljši vspех. Naj se pokaže nanjem moč katoliške ideje ne le na zunaj proti našim verskim in narodnim nasprotnikom, temuč tudi na znotraj, da nas prešine ponjem vse duh Kristusov, ki je duh luči in ljubezni, duh prave, duhovne treznosti.

Cerkev sv. Antona na Viču.

Bravcem „Cvetja“ je že znano, da se ima na Viču blizu Ljubljane zidati nova župnijska cerkev na čast sv. Antonu Padovanskemu. Župnija Marijinega oznanjenja je narastla na 14.000 prebivavcev in je za vspešno pastirjevanje prevelika. Zategadelj žele prevzvišeni g. knezoškof ljubljanski, da se na Viču, kjer je posebna občina, vstanovi nova župnija, ki bo štela 3.500 vernikov. Na Viču je sedaj majhina in stara podružnica, ki obseže komaj par sto vernikov. Kakih osem let se že obhaja ondi vsako nedeljo in praznik božja služba, maša in pridiga, a zakramenti se ne delé. Želja po župniji je splošna in stvar se ne da več odložiti. Predstojništvo naše frančiškanske provincije se je tedaj odločilo, zidati na Viču župnišče in cerkev. Vstanovilo se je društvo v ta namen, ali dosedanji vspehi so komaj toliki, da se bo izplačal kupljeni prostor. Zategadelj moramo terkati na mila serca, zlasti tretjerednikov, katerim bo ne le po volji, da se postavi sv. Antonu, čudodelniku, spodoben božji hram, marveč je upati, da se bodo s celim sercem vneli za to delo. Cerkev se ima zidati prostorna, razdeljena v tri ladije, priprosta sicer, a vender dostojna. Dolga bo 44 m, široka 18 1/2, visoka 16 m. Imela bo v vsaki ladiji en oltar, veliki bo posvečen sv. Antonu. Na levi strani bo župnišče, zvezano po hodniku sè zakristijo. Stavbišče je poleg

velike Teržaške ceste, sredi občine, ravno nasproti šole. Meri dva orala in je prostora dovelj tudi za vert.

Tretjeredniki! Na vas je tedaj, da nam pomagate z milodari, ali se vpišete za člane društva. V ta namen se je obrniti na ljubljanski frančiškanski samostan, tam dobite vsa pojasnila. Delo je gotovo bogoljubno po besedah v obredu posvečevanja cerkva: „Blagor njim, ki so te pozidali!“

Načerti so že izdelani in po potrebnih pripravah se ima delo začeti meseca avgusta tega leta. Če Bog da, bo cerkev drugo leto pod streho. Koliko vas je, ki iščete pomoči pri sv. Antonu v raznih dušnih in telesnih potrebah! Ako se hočete prikupiti velikemu pomočniku, pomagajte k stavbi. Zasnujte mej seboj družbe in nabirajte doneskov. Iz malega naraste veliko. Pole za nabiranje se vam odpošljejo od tukaj, samo oglasite se. Vsak prvi torek v mesecu se bere za dobrotnike ena sv. maša pri oltarju sv. Antona v ljublj. franč. cerkvi in te sv. maše so deležni vsi, ki kaj

prispevajo. Neketere skupščine, zlasti kamniška, svetijo z lepim zgledom.

Župnišče se že zida, skerb za cerkev postaja vedno večja. Upamo, da ta prošnja ne bo zastonj. Naj sv. Anton omehča svoje častivce, da nam pomorejo zveršiti veliko delo.

V Ljubljani na praznik sv. Antona 1906.

P. Hugolin Sattner
v imenu stavbinskega odbora.

Sv. Nikolaj in njega češčenje.

III. poglavje.

Sv. Nikolaj patron raznim stanovom.

(Konec)

Sv. Nikolaja časte tudi kot patrona zoper lakoto, kar se opira na njegovo darežljivost in na naslednji dogodek. Ko je še živel naš svetnik je nastala enkrat v Miri velika lakota. Svetnik je veliko molil in prosil Boga za vbogo ljudstvo. Njegova prošnja je bila vslišana. Sv. Nikolaj je namreč zvedel, da je priplulo pred mesto mnogo ladij polnih pšenice. Hitro je šel tja in prosil ponižno mornarje, naj mu od vsake ladije dajo sto mer pšenice za nesrečno, sestradano mesto. Mornarji pa so mu odgovorili: „Mi si ne upamo, žito je natančno zmerjeno in mi moramo vse pripeljati v Aleksandrijo v cesarske žitnice“. Nikolaj pa poln zaupanja reče: „Storite tako, kakor sem jaz rekel; jaz vam dovolim v imenu božjem in ne boste opazili nobenega primanjkljaja žita“. Mornarji so verjeli besedam, darovali žito in v Aleksandriji so ravno toliko oddali, koliker so bili prejeli. Vsi veseli so glasno častili Boga in sv. Nikolaja. Svetnik pa je šel zadovoljen k svojim ovčicam in jim naročil naj zahvalijo iz celega serca dobrega Boga in poveljujejo njegovo sv. ime. Po potrebi so razdelili vsakemu del žita in tako čudovit je bil blagoslov, da so ž njim shajali in jim je še preostajalo.

Sv. Nikolaja častimo lahko tudi kot pomočnika zoper krive tožbe in obrekovanja, kakor tudi kot priprošnjika za srečo v družinah. V tej zadevi nam daje zagotovilo njegovo sv. življenje in razni čudeži, ketere jo storil Bog, po njegovi priprošnji.

Narodna in gospodinjska šola v Št. Jakobu v Rožu na Koroškem.

Že je minulo poldrugo leto, odkar smo prvokrat stopili pred slov. občinstvo s prošnjo: *Rojaki Slovenci! Pomagajte nam sezidati „Narodno in gospodinjsko šolo“, da se z nje pomočjo rešimo narodnega pogina!*

Mnogo rodoljubov se je odzvalo naši prošnji in nad 15.000 kron, je v tem primeroma kratkem času došlo podpore za namerjano šolo. Ob enem so se pa tudi pojavile tolike in takšne zapreke, da smo večkrat že obupaivali nad uspehom ter smo sami že začenjali verjeti nasprotnikom, ki so v enomer zaterjevali: „Narodne šole v Št. Jakobu nikoli ne bode in zbrani denar bodo morali darovavcem verniti“.

A hvala Bogu in rodoljubnim rojakom: obrnilo se je na bolje, tako, da nam je denes mogoče sporočiti veselo vest: «Narodna in gospodinjska šola v Št. Jakobu je zagotovljena! Poskerbljeno je za vzdrževanje šole»!

Ker pa niso pokriti še vsi stroški — kaže se še primanjkljaj za približno 25.000 kron — se denes oglašamo s ponovljeno prošnjo: *Rojaki! Pomagajte nam zložiti in pokriti še ta primanjkljaj!*

Verjemite nam: nikakor Vas bi ne nadlegovali, da nas ne bi silila najhujša sila. Iz zevsem verjetnega vira se je raznesla novica, da bodo v Področčici (1/2 ure od Št. Jakoba) zidali štirirazredno nemško šolo. Ako se ta vest vresniči, in pri naših razmerah o tem ni dvojbe, potem nam je bodoča narodna šola za narodni obstoj ravno tako potrebna, kakor je življenju potreben zrak in ribam voda.

Zato rojaki, ne prezrite našega klica na pomoč in ne zamerite nam, če zgornji prošnji dodamo še drugo: *pomagajte nam hitro, ker vsaka zakesnitev nam vtegne biti osodepolna in nenamerna.*

Mat. Ražun
župnik.

Fr. Majer
nač. š. sv.

Fr. Kobentar
župan.

Darove sprejema:

Matej Ražun, župnik; pošta: Št. Jakob v Rožu, Koroško.

Blagoslov sv. Frančiška.

Dragim bravcem „Cvetja“, posebno pa bratom in sestram tretjega reda, je znano, kako je sv. oče Frančišek nekega dne na gori Verni blagoslovil „ovčico božjo“, brata Leona, in kako se še zdaj hrani v Asizu ta blagoslov, pisan od samega serafinskega očaka. Glede tega „Blagoslova“, je prinesel italijanski mesečnik „Voce di S. Antonio“, mesca februarja t. l. prav zajemljiv dogodek. Neka ruska gospa, žena generalja Z. gubernatorja v S... je prešinjena od velike ljubezni do vbogih, vstanovila za nje „kuhinjo“. Ker je bila od someščanov, posebno imenitnega stanu, jako čislana zaradi njenih kreposti, ji je šlo vže v začetku s to prekornostno vstanovo prav dobro. Ali potrebovala je pri tem težavnem opravilu poštenega, kerščanske ljubezni vnetega človeka. Tudi tu je bila srečna. Dobila je skromnega kmeta, poštenjaka, kateri je vsaki dan bolje kazal, da je bil vreden v njega postavljenega zaupanja. Čez nekoliko mesecev od kar je začel tako vestno opravljati nadzorstvo „kuhinj za vboge“, stopi nekega dne k imenitni, v resnici žlahtni gospe ves oplašen in zdihujoč. Blaga gospa ga vpraša, se ve da, po vzroku, na kar ji on žalostno odgovori, da so ravnokar po nekaki nesrečni pomoti prijeli in zaperli njegovega brata, kar bo celi družini v veliko nesrečo.

Gospa, vsa zbegana, ni vedela v trenutku za drugo pomoč, ko da je precej pisala prokuratorju carskemu, priporočujoč mu poštenost družine in natančno dokazuječ pomoto. Žalostnemu nadzorniku „kuhinj“, je pa obljubila pomagati na vso moč. Obenem mu je izročila „blagoslov sv. Frančiška“, tiskan na platnu ko škapulir, ter mu rekla, naj ga nese bratu, ki naj ga nosi zmirom pri sebi sè živim zaupanjem.

Napoči dan sodnijske obravnave. Vsakedo si more misliti, kako je bilo pri sercu poštenemu, po krivici hudo delstva obtoženemu mladeniču! Ves čas, ko je stal poln sramote in žalosti pred sodnijo, je deržal z desnico pri sercu „blagoslov sv. Frančiška“.

Spraševanje je bilo strašno! Vse je kazalo na njegovo obsodbo, edino poštenost družine ga je zagovarjala. Ali kaj pomaga to v takih razmerah?..

No, kar naenkrat se prikaže neka okoliščina, na katero ni prej nihče mislil, in podere precej vse mogočne dokaze proti obtožencu, keterega sodnija razglasi slovesno za nedolžnega.

Treba opaziti pa, da je preblaga gospa ves čas dolge obravnave goreče molila pred ljubeznivim sv. Frančiškom, kateri jo je tudi vslišal. Na ta način je ona ob enem rešila velike sramote in škode pošteno družino, in širila češčenje svetega Frančiška.

Opomba. Naj se nihče ne čudi, ako ni naznanjeno ime gospe, kaker tudi ne mesto i. t. d., saj se ve, kako je nevarno v žalostni Rusiji delati drugači, kaker je po volji vladi, in kako strašno je tam vohunstvo. Naj se tudi nihče ne čudi, da „asiškega vbožca“, tudi drugoverci ne samo poznajo, temuč tudi častijo, saj je naš serafinski očak ljubljenec celega sveta.

P. H. R.

Bog je moj voditelj!

Bog je moj voditelj! Ali njegovo postopanje z mano je prečudno!

Keder se mi zdi, da dela proti meni, takrat dela za moje dobro. Bliža se mi, keder mislim, da me zapušča. Bogati me, keder se mi zdi, da me dela vbozega. Rešuje me, keder se mi zdi, da me pogublja. Življenje mi daje, daje keder se bojim, da me mori. Vodi me k miru po vojski, k popolnosti po mojih pogreških, k slavi po sramotanju, k obljubljeni zemlji po ternjevi puščavi. Vodi me v nebesa po potih, ki se mi zdi, da me vodijo v pekel!

Uči me, moj mili Bog, pot k zveličanju, ker jaz je ne poznam. Se bom li zveličal po miru ali po skušnjavah? Po sreči ali po nadlogah? Po slavi ali sramoti? Po bogastvu ali siromaštvu? Po zdravju ali boleznih? Vse to mi je neznano. Edini ti, o moj Bog, poznaš dobro, kaj mi je k zveličanju koristno, kaj potrebno.

Nočem toraj, o moj Bog, razen kar hoče ští; hočem pa vse tako, kaker hočeš ti! Vdam se vsega tvoji sv. previdnosti. Kar boš o meni odločil, vse mi bo ljubo. Tvoja premodra volja bo moja zvezda. Vse, kar mi bo prišlo iz tvojih rok, bom z radostjo prejel. Kamer me boš del, bo dobro za me, niti se bom kedaj odtegnil tvoji presveti volji.

Za naprej bom brez svoje volje; ker ne vem, kaj mi je koristno, kaj škodljivo. Vdam se tebi vsega, vodi me ti. Darujem ti vse, skerbi za me. Ti si moj pastir, jaz ovca tvoje paše. Ako tebi sledim, ne bom nigdar nemiren; ako se na te zanašam, se bom gotovo zveličal.

P. H. R.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo: pobožni brat Kamilj Černuta, lajik 1. reda sv. Frančiška, † 17. julija v 71. letu svoje starosti, v 49. svojega redovnega življenja, najstariši ud našega samostana na Kostanjevici, kjer je ko dober delaven brat živel od vstopa do smerti; dalje rajni udje 3. reda skupščine goriške: Ivan (Jožef) Podberšič iz Vertojbe; ko bil jeglavske: Frančiška (Ana) Ostrovška iz Gabrovice, Terezija (Ana) Semec iz Volčjega grada; brežiške: Marija Osojnik, Marija Krošelj, Uršula Golič, Martin Lapuh, Jera Drečnik, Neža Kocjan, Ursula Šetinec. (Poslednja je bila ko tretjerednica najstariša v brežiški skupščini. Ke bi bila živela, bi bila drugo leto obhajala svojo tretjeredno petdesetletnico. Rajna je bila vestna tretjerednica in je ravno zavoljo tega mnogo terpela zlasti prva leta, ko so tretji red tudi pri nas še bolj ko dandenes „pisano“ gledali).

Nadalje se priporočajo v pobožno molitev: Marija K. za zdravje in spreobrnjenje svojega moža v Ameriki; neka oseba za milost ponižnosti in ljubezni do Jezusa; M. P. iz Zdol pri Kozjem sebe za ohranjenje čistosti in razsvetljenje razuma in pameti, svoje ljube stariše za zdravje dušno in telesno, svoja dva brata, da bi ju ljubi Jezus na priprošnjo Device Marije pripeljal nazaj na pravo pot spoznanja kerščanskih resnic in da bi se odvadila kletvine, malega otroka Toneka, če je božja volja za zdravje in vse mladeniče tiste župnije; neki tretjerednik priporoča svojo sestro, ki ni bila 15 let pri spovedi, da bi se na prošnjo Device Marije resnično spreobrnila in dobro spoved opravila; Alojzija Koren, da bi ji Bog dal ljubo zdravje, če je njegova sveta volja; neka tretjerednica, da bi mogla svoje dolžnosti popolno izpolnjevati; Ana Volk v Gorici za

stanovitnost; Helena Kralj iz Terzina, da bi ji Bog dal zopet zdravje; priporoča tudi svojega moža in sinčka.

Zahvalo za vslišano molitev

Iz Tolmina 19. junija 1906.

Že večkrat mi je sv. rednik Jezusov, sv. Jožef, pomagal, zlasti pa pred nedolгим časom v hudi nadlogi bolezni. Zato sem obljubila na ta način se mu hvaležno skazati, tudi v spodbudo drugim, da se bodo v vseh svojih težavah h temu mogočnemu pomočniku zatekali. Sv. Jožefu čast in hvala na veke.

Amalija Carli.

Dalje naznanjajo svojo zahvalo: neka oseba presv. Sercu Jezusovemu, Materi Božji in sv. Antonu Padovanskemu za pomoč v skrajni sili; neka oseba z Gomilske Mariji pomagaj in sv. Jožefu za zdravje živine; Antonija Kovačič Bogu sv. Duhu, sv. Družini, sv. Antonu in vsem svetnikom za trikratno očitno božjo pomoč v velikih stiskah in potrebah; tudi prosi presv. Serce Jezusovo odpuščenja, da je obljubo tako dolgo odlagala; I. M. iz Noveštifte za ozdravljenje deklina v veliki obupnosti skušnjav in za veliko bratu podeljenih milosti; M. M. za zadobljeno zdravje.

Rimsko-frančiškanski koledar za leto 1906.

Mesec avgust.

<p>1. Srd. Sv. Petra verige.
2. Čet. Posvečenje Porcijunkule P. O.
3. Pet. Najdenje trupla sv. Štefana.
4. Sob. Sv. Dominik, sp.</p> <hr/> <p>5. Ned. 9. po b. Marija Snežnica.
6. Pon. Spremenjenje Kristusovo.
7. Tor. Sv. Kajetan, sp.
8. Srd. Sv. Cirijak in drugi m.
9. Čet. Zv. Janez Aljv., sp. 1. r.
10. Pet. Sv. Lovrenec, m.
11. Sob. Osmina sv. Dominika.</p> <hr/> <p>12. Ned. 10. po b. Sv. Klara P. O.
13. Pon. Zv. Peter Molj., spoz 1. r.
14. Tor. (post) Zv. Sanktes, sp. 1. r.
15. Srd. Vnebovzetje Device Marije.
16. Čet. Sv. Rok, sp. 3. r. P. O.</p> | <p>17. Pet. Osmina sv. Lovrenca.
18. Sob. Sv. Helena, cesarica, vd.</p> <hr/> <p>19. Ned. 11. po b. Sv. Ludovik, šk. P. O.; osmina sv. Klare; sv. Joahim.
20. Pon. Sv. Bernard, opat.
21. Tor. Sv. Joana Frančiška, vd.
22. Srd. Osmina vnebovzetja B. D. M.
23. Čet. Sv. Filip Benicij, sp.
24. Pet. Sv. Jernej, ap.
25. Sob. Sv. Ludovik, kralj. P. O.</p> <hr/> <p>26. Ned. 12. po b. Presv. Serce B. D. Marije; sv. Hijacint, sp.
27. Pon. Sv. Jožef Kalasancij, sp.
28. Tor. Sv. Avguštin, šk., c. uč.
29. Srd. Obglavljenje sv. Janeza K.
30. Čet. Sv. Roza Limska, dev.
31. Pet. Sv. Rajmund nerojeni, sp.</p> |
|--|---|

P. O. pomeni popolni odpustek za vse v franč. in kap.
P. O. « « « samo za ude svet. 3. reda.

To je lepa majhna knjižica na 32 str. v 12° natisnjena po načinu cerkvenih knjig černo in erdeče, s prav čedno gotično latinico, v prvem stebriču v staroslovenskem, v drugem zraven v češkem tekstu, z lepimi zlatimi okvirji. Staroslov. tekst je z veliko skerbjo in natančnostjo izpisan iz glagoljskega misala po tistem načinu, kaker pred par leti iz glag. brevirja „povečerije“ (completorium). Na prvi strani čednih zelenkastih platnic je krasna z barvami natisnjena podobica sv. Cirila in Metoda. Izdavec Frančišek Starý, naš dragi prijatelj, ki tudi slovenščino dobro zna, je duhovnik v Prostejevu na Moravskem. Izešla pa je knjižica v zalogi „Nového Života“, krasnega katoliškega mesečnika „pro umění, vzdělání a zabavu“, in stane 60 h. Priporoča se ko mašna knjižica za god sv. Cirila in Metoda, zlasti učencem višjih gimnazijev in vsem, ki so to kedaj bili, da si ž njo vsaj enkrat v letu vzbude spomin na častitljivi naš obredni jezik staroslovenski. Pri tej priliki priporočamo Slovincem, ki umejo češčino, tudi ravno pohvaljeni „Nový Život“, ki stane na leto 10 K, slovenskim gospem in gospodičnam, ki imajo potrebno znanje, pa zlasti manjši mesečnik „Eva“, ki stane le 3 K. Oboje se uaroča pri administraciji teh listov v Valaškem Meziříčí (Morava). Ravno tam tudi „Misa glagoljskaja“.

Kaj je torej z alkoholom? Vsem, ki so dobre volje, pojasnjuje M. V. 1906. Založila «Katoliška Bukvarna» v Ljubljani. Cena s poštnino vred 77 v.

Ta zvezek mi je poslala „Kat. Bukvarna“: za recenzijo*. Storila pa je to malo kesno, za to tudi recenzija ni mogla prej priti. More pa zdaj tolikanj mirniša biti in tolikanj primerniša. Jaz pred vsem rad priznam neznanemu gospodu M. V. dober namen in želim iz serca, da ga doseže v obilni meri. Moji nazori o abstinenci niso in nigdar niso bili njegovim tolikanj nasprotni, kaker se menda njemu zdi in kaker hoče seveda tudi svojim bravcem dopovedati. Jaz nisem nigdar nikoger odvrčal od abstinence,* pač pa sem jo marisikomu nasvetoval (s kakim vspehom, ne vem) in to tudi že, ko še ni bilo glede nje pri nas nikakega hrupa. Kje se je to godilo, je lahko vedeti, če tudi ne povem naravnost. Ni vsa pastoraljna modrost še le od včeraj ali predvčeranjim. Da je popolna abstinenca, ako se v resnici derži, gotovo sredstvo zoper vsakeršni aljkoholizem, to je bilo od nekedaj prav tako jasno, kaker da je gotovo sredstvo zoper vsako bolezen popolna odsotnost nje vzroka. Pervega popolnega abstinenta sem poznal jaz že pred 40 leti in ta je bil frančiškan, lajik v ljubljanskem samostanu, stari fr. Tobija Vernik. Da bi mu bil zaradi njegove abstinence kedo kedaj kaj žallega rekel, nisem nigdar slišal. In da bi bil jaz kedaj koga celo „teroriziral“ zastran tega, kaker se je nekje bralo, to je tudi le eden izmej tistih vdarcev po mojem dobrem imenu, nedolžnih ali kali?

Ali se pravdam torej le za prazne besede? ali se bojujem le z nekimi Don Kihotovimi veterinimi mlini? Ne, gospodje! Kedor to misli, ta malo misli. Jaz se bojujem za resnico in pravico, za načelo, ki je po mojem prepričanju pravo. Zakaj se bojujem zanj? Zato, ker le pravo načelo vzderžuje prave konsekvence; berž ko sprejmemo napačen princip, moramo prej ali potlej sprejeti njegove pogubne izrodke. Zastoj je klicati: „Pustite to in to v miru,

*) Vender se je očitno govorilo nedavno in poročalo po časnikih: «Odločno protiabstinenčen je na Slovenskem en sam list, ki izhaja pod sinjim goriškim obnebjem.» To meri seveda na «Cvetje». Ali ne sodimo ljudi, ki tako proti nam govore in pišejo. Naj jih sodi Bog — secundum magnam misericordiam suam.

o tem ni govorjenja“! Ko se človek v okuženem zraku navzemlje kužnih bacilov, tedaj morda tudi še ni govorjenja o kugi; ali govorjenje ne izostane; pa, ko se začne govorjenje, tedaj je najberž že prepozno za dotičnega. Kužni bacili zo napačni principi tudi v našem vprašanju; proti njim je bilo treba nekakega odpora, žal, da ni prišel od močnejše strani! Treba je bilo svariti pred krivimi — prosim tu ne misliti na naše domače nasprotnike, katerim vsem priznavam dober namen — svariti torej je bilo treba pred krivimi preroki, a falsis prophetis, qui veniunt ad vos in vestimentis ovium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces.

Tak propheta je pred vsemi drugimi trikratni dr. profesor Forel, katerega modrost moji nasprotniki vstric stavijo — sè svetim pismom!

Kedo je ta Forel? On je sloveč mirmekolog ali mravljinčar in ko tak se ponaša s prijateljstvom slavnega jezuita Wasmanna; on je nadalje ko veliki mojster nemških guttemplerjev mogočen nasprotnik vsakega aljkoholizma; on je naposled ko strokovnjak v seksualnem vprašanju tudi nasprotnik prostitucije, vse vestimenta ovium! — vender, in v tem se odlikuje naš mož od evangelijskih krivih prerokov, on svojega luporapaštva ne skriva intrinsecus. Ne delam mu torej nobene krivice, ako povem, kar pripoveduje in piše on očitno in na ves glas o vsaki priliki in nepriliki: „Delenda est Carthago“! Kaj mu je „Carthago“? Aljkoholizem? Tako je videti. Prostitucija? Skoraj gotovo tudi. Še bolj gotovo pa — kerščanska vera, katoliška cerkev!

Pred sabo imam najnovejše število mesečnika „Volksfreund gegen den Alkoholismus“ (Juni). Kaj novega ve povedati? Človek težko verjame svojim očem. Berite:

„Andererseits hielt Professor Forel im katholischen Gesellschaftshause im überfüllten großen Saale einen zweistündigen Vortrag über Alkohol und „Seelenleben“ (!), wobei er, direkt unter der Papstbüste, $\frac{3}{4}$ Stunden lang nur seinen nackten öden Darwinismus vortrug... zum Schlusse empfahl er den Guttemplerorden und proklamierte die neue Religion der Zukunft“. — Torej „im katholischen Gesellschaftshause“ v Monakovem. Kedo ga je klical noter? — Ni povedano! — Ali mu je kedo vgovarjal? — Nihče — to je povedano!

Sicer pa se meni zdi, da nemška duhovščina vender začenja spregledavati. V „Korresp. Blatt f. d. k. K. Ö. 1906 Nr. 13. piše nekedo: „Ich meine daß wir Forel eine größere Beachtung schenken sollen“... in „Hochland“ gotovo ne pretesnoserčna katoliška revista ali revija, če je tako bolje, priznavši vrednost njegove knjige o „Sexuelle Ethik“ za strokovnjake, pravi glede na to, da je vsakemu drugemu razumljiva, kedor nemški zna, naposled (III. 225): „So sinkt leider sein Buch zu den Pornographien hinab“.

Spomina vredno je, da se je natisnilo te knjige, dasi stane 8 mark, do zdaj 25 tisoč izvodov in s tem gotovo še ni konec. Lep dobiček torej, ki bi ga ne bilo, da je pisal mož le za učenjake — v latinščini! V takih razmerah bi naši nasprotniki pač ne imeli zbuhati suma proti avktorjema citiranima od naše strani. Ali kaj hočemo?... „pictoribus atque poetis quidlibet audendi semper fuit aequa potestas!“

(Konec prih.)